

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

Janusz KOCHANOWSKI

RPO-588415-I/08/MW/RR

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Warszawa, 09/06/2008r.

Pan
Radosław Sikorski
Minister Spraw Zagranicznych

Ministerstwo Spraw Zagranicznych
Al. J. Ch. Szucha 23
00-580 Warszawa

Wielce Szanowny Panie Ministrze

W maju tego roku obchodziliśmy dwudziątą rocznicę funkcjonowania urzędu ombudsmana w Polsce. Uroczystość ta skłania do refleksji nad kondycją tej instytucji nie tylko w Polsce, ale również w regionie Europy Środkowo - Wschodniej, a także w krajach Wspólnoty Niepodległych Państw. Kilka uwag dotyczących tej problematyki jest przedmiotem mojego pisma do Pana Ministra.

Polskie rozwiązania prawne normujące pozycję ustrojową oraz zakres kompetencji Rzecznika Praw Obywatelskich zostały powszechnie docenione. W dniu 7 listopada 1997 r. Regionalne Biuro na Europę i Kraje Wspólnoty Niepodległych Państw Programu Narodów Zjednoczonych ds. Rozwoju - „Regionalny Program Wspierania Demokracji, Społeczeństwa Obywatelskiego i Administrowania Państwem” (UNDP) zawarło z Rzecznikiem porozumienie, na podstawie którego miał on wspierać państwa b. ZSRR, Bałkanów i Europy Środkowej w analizowaniu projektów ustaw i innych aktów prawnych dotyczących instytucji ombudsmana. Pomoc ta miała również obejmować szkolenie pracowników i usprawnianiu zarządzania biurami obsługi ombudsmanów. Ponadto warto wspomnieć, iż Europejski Instytut Ombudsmana powierzył Rzecznikowi Praw Obywatelskich opracowanie „Międzynarodowej Karty Skutecznego Ombudsmana”. Należy również wskazać, iż Rzecznik udzielał pomocy państwowym instytucjom ochrony praw jednostki m.in. Armenii, Albanii, Czech, Gruzji, Kirgistanu, czy też Słowacji, jak

również jest stroną dwustronnych umów o współpracy z ombudsmanami Litwy, Federacji Rosyjskiej, Ukrainy oraz Azerbejdżanu.

Wydaje się, iż to cenne doświadczenie posiadane przez Rzecznika Praw Obywatelskich mogłoby zostać wykorzystane w znacznie szerszy sposób. Można by się zastanowić, czy w państwach, w których instytucja ombudsmana funkcjonuje od stosunkowo krótkiego czasu nie zachodzi konieczność wzmocnienia pozycji tego urzędu w ramach przysługujących już kompetencji. Być może właściwe byłoby, aby Rzecznik - pod egidą Rady Europy - zacieśnił swą współpracę z ombudsmanami krajów, w których instytucja ta nie jest na tyle mocno ustabilizowana, co w Polsce. Kooperacja ta mogłaby obejmować m.in. szkolenia dla pracowników urzędów, którym polski Rzecznik mógłby przedstawić doświadczenia wynikające z dwudziestu lat pracy. Pragnę wskazać, iż jak dotąd podtrzymywana była zacieśniona współpraca z innymi Ombudsmanami, jak również prowadzone były dla nich oraz ich pracowników szkolenia.

Inicjatywa Rządu Rzeczypospolitej Polskiej na forum międzynarodowym dotycząca znacznego rozszerzenia Europejskiej Polityki Sąsiedztwa o wymiar wschodni jest szczególnie cenna. Wzmocnienie regionalnej współpracy z Ukrainą Mołdawią Gruzją Azerbejdżanem i Armenią oraz - na poziomie technicznym i eksperckim - z Białorusią koresponduje z przedstawioną przeze mnie koncepcją. Wydaje się, iż działania te mogłyby w odpowiedni sposób wpisywać się w inicjatywę rządową.

Wobec powyższego, chciałbym zwrócić się do Pana Ministra o ustosunkowanie się do możliwości podjęcia i realizacji przeze mnie takiej inicjatywy na forum międzynarodowym, a także co do możliwości jej wsparcia przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych.

Łączę wyrazy szacunku

/-/ Janusz Kochanowski